

2024

þý œ ¹ ⁰ Á ± ã ¹ ± ä ¹ ⁰ ® • ⁰ ã ä á ± ä µ ⁻ ±
 þý (1 9 1 9 - 1 9 2 2) : — ® ä ä ± ¿ æ µ ⁻ » µ
 þý » ± ½ , ± ã ¼ - ½ ¿ ã ä á ± ä ¹ é ä ¹ ⁰ ì ®
 þý ´ ¹ à » é ¼ ± ä ¹ ⁰ ì ç µ ¹ á ¹ ã ¼ ì ;

þý “ ´ ¿ í ½ ä ¿ å , œ ± á ⁻ ±

þý œ µ ä ± ä ä á ç ¹ ± ⁰ ì á ì ³ á ± ¼ ¼ ± ” ¹ µ , ½ í ½ £ ç - ä µ é ½ , £ ä á ± ä . ³ ¹ ⁰ ® á ⁰ ± ¹ ‘ ä æ ⁻ » µ ¹ ± /
 þý š ¿ ¹ ½ é ½ ¹ ⁰ í ½ • ä ¹ ã ä . ¼ í ½ , µ ç ½ í ½ ⁰ ± ¹ ‘ ½ , á é à ¹ ä ä ¹ ⁰ í ½ £ à ¿ á ´ í ½ , ± ½ µ à ¹ ä ä ®

<http://hdl.handle.net/11728/12597>

Downloaded from HEPHAESTUS Repository, Neapolis University institutional repository

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΝΕΑΠΟΛΙΣ ΠΑΦΟΥ

ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ, ΤΕΧΝΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

«ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ»

ΓΔΟΥΝΤΟΥ ΜΑΡΙΑ

A.M: 1227717763

**Θέμα: Μικρασιατική Εκστρατεία (1919-1922): Η ήττα οφείλεται σε
λανθασμένο στρατιωτικό ή διπλωματικό χειρισμό;**

Αθήνα 2024

ΣΕΛΙΔΑ ΤΙΤΛΟΥ (ΕΣΩΦΥΛΛΟ)

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΝΕΑΠΟΛΙΣ ΠΑΦΟΥ

ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ, ΤΕΧΝΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Θέμα: Μικρασιατική Εκστρατεία (1919-1922): Η ήττα οφείλεται σε λανθασμένο στρατιωτικό ή διπλωματικό χειρισμό;

Διπλωματική Εργασία η οποία υποβλήθηκε προς απόκτηση μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών στις Διεθνείς Σχέσεις, Στρατηγική και Ασφάλεια στο Πανεπιστήμιο Νεάπολις Πάφου.

ΓΛΟΥΝΤΟΥ ΜΑΡΙΑ

A.M: 1227717763

Αθήνα 2024

Πνευματικά δικαιώματα

Copyright © Μαρία Γδούντου, 2024.

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All rights reserved.

Η έγκριση της Διπλωματικής Εργασίας από το Πανεπιστήμιο Νεάπολις δεν υποδηλώνει απαραίτητως και αποδοχή των απόψεων του συγγραφέα εκ μέρους του Πανεπιστημίου.

Σελίδα Εγκυρότητας

Όνοματεπώνυμο Φοιτήτριας: Γδούντου Μαρία

Τίτλος Διπλωματικής Εργασίας: Μικρασιατική Εκστρατεία (1919-1922): Η ήττα οφείλεται σε λανθασμένο στρατιωτικό ή διπλωματικό χειρισμό;

Η παρούσα Διπλωματική Εργασία εκπονήθηκε στο πλαίσιο των σπουδών για την απόκτηση εξ αποστάσεως μεταπτυχιακού τίτλου στο Πανεπιστήμιο Νεάπολις και εγκρίθηκε στις 05/06/2024 από τα μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής.

Εξεταστική Επιτροπή:

Επιβλέπων (Πανεπιστήμιο Νεάπολις Πάφος) Κωνσταντίνος Δουκάκης, Επίκουρος Καθηγητής Νεότερης και Σύγχρονης Ιστορίας.

Μέλος: Αντώνης Κλάνης, Επίκουρος Καθηγητής Διπλωματίας και Διεθνούς Οργάνωσης

Μέλος: Αικατερίνη Παπαζαχαρία, Λέκτορας στην Διπλωματική Ιστορία και Διεθνείς Σχέσεις

Υπεύθυνη Δήλωση

Η Γδούντου Μαρία, γνωρίζοντας τις κυρώσεις που προβλέπονται για τη λογοκλοπή, δηλώνω υπεύθυνα ότι η παρούσα εργασία με τίτλο «Μικρασιατική Εκστρατεία (1919-1922): Η ήττα οφείλεται σε λανθασμένο στρατιωτικό ή διπλωματικό χειρισμό;» αποτελεί προϊόν αυστηρά προσωπικής εργασίας και οι πηγές που έχω χρησιμοποιήσει, έχουν δηλωθεί κατάλληλα στις βιβλιογραφικές παραπομπές και αναφορές. Τα σημεία όπου έχω χρησιμοποιήσει ιδέες, κείμενο ή/και πηγές άλλων συγγραφέων, αναφέρονται ευδιάκριτα στο κείμενο με την κατάλληλη παραπομπή και η σχετική αναφορά περιλαμβάνεται στο τμήμα των βιβλιογραφικών αναφορών με πλήρη περιγραφή.

Η Δηλούσα

ΓΔΟΥΝΤΟΥ ΜΑΡΙΑ

Περίληψη

Η παρούσα εργασία επιδιώκει να δώσει απάντηση σε ένα δύσκολο και μακροχρόνιο ερώτημα της ελληνικής ιστορίας, το οποίο ακόμα απασχολεί την επιστημονική κοινότητα. Ποια ήταν η αιτία ή οι αιτίες της αποτυχίας της εκστρατείας στην Μικρά Ασία. Ήταν στρατιωτικό το σφάλμα ή μήπως διπλωματικό; Ή ένας συνδυασμός παραγόντων; Στην ελληνική και διεθνή βιβλιογραφία συναντάμε υποστηρικτές και των τριών αυτών απόψεων. Η επιχειρηματολογία σας στο ερώτημα θα βασιστεί κατά κύριο λόγο σε πρωτογενείς πηγές, όπως για παράδειγμα σε επιστολές του Ελευθερίου Βενιζέλου, καθώς και σε αρχεία του Γενικού Επιτελείου Στρατού. Κατ' αρχάς, για να μπορέσουμε να αποκτήσουμε μια πιο ολοκληρωμένη άποψη επί του θέματος θα πρέπει να μελετήσουμε ποιο ήταν το θεωρητικό οικοδόμημα της Μεγάλης Ιδέας και πότε η Ελλάδα εκδήλωσε το ενδιαφέρον της για τη Μικρά Ασία. Επίσης, να ερευνήσουμε τι συνέβαινε στην Ελλάδα και στην γείτονα χώρα όσον αφορά το πολιτικό και οικονομικό τους περιβάλλον πριν αλλά και κατά την διάρκεια της εκστρατείας, και κατά πόσο καθόρισαν την έκβαση της εκστρατείας οι εκλογές του 1920.

Έπειτα, να εξετάσουμε ποια ήταν η στρατηγική όσον αφορά τον στρατιωτικό τομέα των δυο χωρών αλλά και ποια η διπλωματική πολιτική τους. Παράλληλα, να εμβαθύνουμε στα αίτια της κατάρρευσης του στρατιωτικού μετώπου, στο μέλλον των προσφύγων αλλά και στην τιμωρία των ιθυνόντων της καταστροφής. Επιπρόσθετα, να αναφερθούμε στους όρους της Συνθήκης των Σεβρών και στον λόγο που δεν εφαρμόστηκε, ενώ υπογράφηκε. Συμπληρωματικά, να εντυφλήσουμε στα οφέλη της Γαλλίας, της Μεγάλης Βρετανίας, της Ιταλίας, των ΗΠΑ, της Γερμανίας και της Σοβιετικής Ένωσης, καθώς και στην άποψη που είχαν οι σύμμαχοι για την εκστρατεία. Τέλος, να καθορίσουμε τις ευθύνες τους για όσα εξελίχθηκαν.

Λέξεις- Κλειδιά: Εκστρατεία, Μικρά Ασία, Ελλάδα, Οθωμανική Αυτοκρατορία/ Τουρκία, Βενιζέλος, Μεγάλες Δυνάμεις, σύμμαχοι.

Abstract

The present paper seeks to answer a difficult and long-standing question of Greek history, which still occupies the scholarly community. What was the cause or causes of the failure of the campaign in Asia Minor. Was it a military error or was it a diplomatic one? Or a combination of factors? In the Greek and international bibliography, we find supporters of all three of these views. Your argument to the question will be based primarily on primary sources, such as letters of Eleftherios Venizelos and archives of the General Staff of the Army. First of all, in order to be able to gain a more comprehensive view on the issue, we should study what was the theoretical construct of the Great Idea and when Greece expressed its interest in Asia Minor. We should also investigate what was happening in Greece and its neighboring country in terms of their political and economic environment before and during the campaign and how much the 1920 elections determined the outcome of the campaign.

Then, let us examine what was the military strategy of the two countries and what was their diplomatic policy. At the same time, we will look into the causes of the collapse of the military front, the future of the refugees and the punishment of those responsible for the disaster. In addition, we should also refer to the terms of the Treaty of Sevres and the reason why it was not implemented when it was signed. In addition, delve into the benefits of France, Great Britain, Italy, the United States, Germany and the Soviet Union and the Allies' view of the campaign. Finally, determine their responsibilities for what unfolded.

Key words: Campaign, Asia Minor, Greece, Ottoman Empire/Turkey, Great Powers, allies, Venizelos.